

УДК 658.5: 338.3

ЭТИМОЛОГИЯ КАТЕГОРИИ «ЭКОНОМИЧЕСКИЙ МЕХАНИЗМ» ПРОМЫШЛЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

*А. А. Попова, аспирант Классического частного университета
al.al.popova@gmail.com*

Методология исследования. Результаты получены за счет использования методов: научной абстракции – при определении значения категории «экономический механизм»; диалектического метода – при установлении связей и взаимозависимости категории «экономический механизм» с другими базовыми понятиями экономической теории; индукции и дедукции – при обосновании тезиса, что экономический механизм, с одной стороны наделен признаками процесса, а с другой – это метод хозяйствования; анализа и синтеза – при выделении характерных и особенных сторон и признаков этого понятия.

Результаты. Установлено, что такое понятие, как «экономический механизм предприятия», является достаточно динамичным, требующим уточнения и более глубокого исследования его значения. Учитывая то, что именно экономический механизм является базисом эффективной деятельности предприятия, проведение научно-исследовательской процедуры в отношении вышеуказанного термина является объективной необходимостью. С прикладной точки зрения необходимой является разработка и внедрение на каждом отдельно взятом предприятии собственной оптимальной модели экономического механизма с учетом экономических особенностей внешней среды, субъекта хозяйствования и человеческого фактора.

Дано уточненное определение категории «экономический механизм» как системы видов и форм собственности, методов ведения хозяйства, форм управления, инструментов и рычагов регулирования, которые определяются объективными и субъективными условиями исторического этапа развития государства и существуют для обеспечения эффективного функционирования предприятия, и, одновременно, как комплекса способов функционирования указанной системы.

Новизна. В ходе исследования понятие «экономический механизм» получило дальнейшее развитие, в результате дано его определение как многозначного, сложного и, самое главное – двоединоного понятия нескольких уровней.

Практическая значимость. Доказана необходимость осознания построения совершенной модели экономического механизма промышленного предприятия с обеспечением при этом условий для постоянного развития этого процесса, что даст субъекту хозяйствования возможность эффективно функционировать.

Ключевые слова: экономический механизм, эффективность, предприятие, внутренний экономический механизм предприятия, система, процесс, способ функционирования, метод хозяйствования.

Литература

1. Економіка та організація виробництва: Підручник / За ред. В. Г. Герасимчука, А. Е. Розенплентера. – К. : Знання, 2007. – 678 с.
V. G. Herasymchuk *Ekonomika ta organizatsiya vyrobnytstva* [Economics and organization of industrial production]: Tutorial / Ed. V. G. Herasymchuk, A. E. Rozenplenter. – K. : Knowledge, 2007. – 678 p.
2. Внутрішній економічний механізм підприємства. Навч. пос. За заг. ред. М. Г. Грещака, к.е.н., професора, 2001 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://ubooks.com.ua/books/000105>
M. G. Greshchak *Vnutrishniy ekonomichniy mekhanizm pidpryemstva*. [Inner Economic Mechanism of the enterprise]. Textbook. In gen. society M G Hreshchaka, Ph.D., professor, 2001 [electronic resource] // Access: <http://ubooks.com.ua/books/000105>
3. Брюховецька Н. Ю. Економічний механізм підприємства в ринковій економіці: методологія і практика. – Донецьк : ІЕП НАН України, 1999. – 276 с.
N. Y. Bryukhovetska *Ekonomichniy mekhanizm pidpryemstva v rynkoviy ekonomitsi*. Bryukhovetska N. Yu. [Economic mechanism of enterprises in the market economy: methodology and practice.] – Donetsk : IEF NAS of Ukraine, 1999. – 276 p.
4. Брюховецька Н. Ю. Економічний механізм забезпечення ефективного функціонування підприємств: Дис. ... доктора ек. наук.: 08.06.01, Донецьк, 2000. – 467 с.
N. Y. Bryukhovetska *Ekonomichniy mekhanizm zabezpechennya efektyvnogo funktsionuvannia pidpryemstv*. [Economic mechanism to ensure effective functioning] Dis. Doctor of Bryukhovetska N. Y. .. EC. Science.: 08.06.01, Donetsk, 2000. – 467 p.
5. Економічна енциклопедія: У 3 томах / За ред. С. В. Мочерного. – Т. 2. – К. : Видавничий центр «Академія», 2001. – 848 с.
Mocherniy S. V *Ekonomichna entsyklopedia v trekh tomakh*. [Economic Encyclopedia: The 3 volumes] / Ed. S. V Mocherniy. – T. 2. – K. : Publishing House «Academy», 2001. – 848 p.
6. Мочерний С. В. Економічна теорія : Підруч. / С. В. Мочерний, М. В. Довбенко. – К. : Академія, 2004. – 856 с.
Mocherniy S. V *Ekonomichna teoriya*. [Economics: textbook.] / S. V. Mocherniy, N. V. Dovbenko. – K. : The Academy, 2004. – 856 p.
7. Економіка підприємства: Підручник / Ред. А. В. Шегда. – К. : Знання, 2006. – 614 с.
Shchegda A. V. *Ekonomika pidpryemstva* [Business Economics:] Textbook / Red. A. V. Shchegda. – K. : Knowledge, 2006. – 614 p.
8. Метеленко Н. Г. Внутрішній господарський механізм ефективного функціонування промислових підприємств: теорія, практика, перспективи: монографія / Н. Г. Метеленко. – Запоріжжя : КПУ, 2010. – 480 с.
Metelenko N. G. *Vnutrishniy gospodarskiy mekhanizm efektyvnogo funktsionuvannia promyslovykh pidpryemstv: teoriya, praktyka, perspektyva*. [The internal economic mechanism of efficient operating at industrial enterprises: Theory, practice, prospects: a monography] / N. G Metelenko. – Zaporizhzhya: CPU, 2010. – 480 p.
9. Андрушків, Б. М. Економічна та майнова безпека підприємства та підприємництва. Антирейдерство: монографія / Б. М. Андрушків, О. А. Сороківська, Л. Я. Мalyuta та ін. – Тернопіль : Тернограф, 2008. – 424 с.
Andrushkiv B. M *Ekonomichna ta maynova bezpeka pidpryemstva ta pidpryemnytstva. Anti-reiderstvo*. [Economic and property security of enterprise and entrepreneurship. Anti-raider]: monograph / B. M Andrushkiv, O. A Sorokivska, L. Y Malyuta et al. – Ternopil : Ternohraf,

2008. – 424

10. Абалкин Л. И. Что такое хозяйственный механизм? – М. : Мысль, 1980. – 79 с.

Abalkin L. I. *Chto takoe khoziaystvenniy mekhanizm?* Abalkin L I [What is the economic mechanism?] – М. : Thought, 1980. – 79 p.

11. Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств, видані Укоопспілкою від 28.07.2006р., Вісті Центральної спілки споживчих товариств України. – 2006, 07, № 30.

Metodychni rekomendatsiyi analizu i otsinky finansovogo stanu pidpryemstv, vydani Ukoopsilkoju. [Guidelines on the analysis and evaluation of the financial situation of enterprises given by Ukoopsilka] 28.07.2006r., Proceedings of the Central Union of Consumer Societies of Ukraine. – 2006, 07, № 30.

12. «Бизнес» № 18–19 (1057–1058), 13 травня 2013 р., редакційна стаття, гол. редактор І. М. Сергеев. – С. 4 – 5.

«Business» № 18-19 (1057–1058), May 13, 2013, editorial, ch. editor I. M Sergeyev. – P. 4 – 5

13. Большой толковый словарь русского языка / Гл. ред. С. А. Кузнецов. – СПб : «Норинт», 2000. – 1536 с.

Bolshoy tolkoviy slovar russkogo yazyka. [Great Dictionary of the Russian language] / Ch. Ed. S. A. Kuznetsov. – St. Petersburg : «Norint», 2000. – 1536.

14. Вікіпедія – Механізм [Електронний ресурс] // Режим доступу:<http://uk.wikipedia.org/wiki/Механізм>.

Mekhanism Wikipedia – [Mechanism] [electronic resource] // Access: <http://uk.wikipedia.org/wiki/mechanism>.

15. Фінансовий механізм, господарський механізм, економічний механізм / Энциклопедический словарь экономики и права [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://dic.academic.ru/dic.nsf/dic_economic.

Finansoviy mekhanizm, gospodarskiy mekhanizm, ekonomichniy mekhanizm. [Financial mechanism, the economic mechanism, entrepreneurial mechanism] / Encyclopedic Dictionary of Economics and Law [electronic resource] // Access: http://dic.academic.ru/dic.nsf/dic_economic.

16. Измалков С. Б. Теория экономических механизмов / С. Б. Измалков, К. И. Сонин, М. М. Юдкевич / Вопросы экономики, 2008. – № 1. – с. 4 – 27.

Izmalkov S. B. *Teoriya ekonomicheskikh mekhanizmov* [Theory of economic mechanisms] / S. B. Izmalkov, K. I. Sonin, M. M. Yudkevich / Problems of Economics, 2008. – № 1. – P. 4 – 27.

17. Деревянко О. Г. Организационно – экономический механизм планирования бизнес – процессов предпринимательских структур: Дис. ... канд. эк. наук.: 08.00.05: Санкт-Петербург, 2004. – 156 с.

Derevyanko O. G. *Organizatsionno-ekonomicheskiy mekhanizm planirovaniya bisness-processov predprinimatelskikh struktur* [Organizational - economic mechanism for planning business - processes of business structures]: O. G. Derevyanko Dis. Candidate. eq. Science.: 08.00.05: St. Petersburg, 2004. – 156 p.

18. Чаленко О. Ю. О неопределенности термина «механизм» в экономических исследованиях [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kapital-rus.ru/articles/article/>

Chalenko O. Yu. *O neopredelennosti termina «mekhanizm» v ekonomicheskikh issledovaniyakh.* [About the indeterminacy of the term «mechanism» in economic research] O. Yu. Chalenko. [Electron resource]. – Mode of access: <http://www.kapital-rus.ru/articles/article/>

19. Райзберг Б. А., Лозовский Л. Ш., Стародубцева Е. Б. Механизм хозяйственный. Механизм экономический. Современный экономический словарь.– 2-е изд. испр.– М. : ИНФРА – М, 1999. – 479 с. [Електронний ресурс]. – Режимы доступу:<http://www.smartcat.ru/Referat/atyelramnz.shtml>, <http://www.smartcat.ru/Referat/xtiegramkc.shtml>, <http://enbv.narod.ru/text/Econom/ses/index.html>.

Raizberg B. A. *Mekhanizm khoziaystvennyu. Mekhanizm ekonomicheskiy. Sovremennyy ekonomicheskiy slovar.* [Business mechanism. Economic mechanism. Modern Dictionary of Economics.] B. A. Raizberg, L. S. Lozovskiy, E. B. Starodubtseva. – 2nd ed. Corr. – Moscow : INFRA – M, 1999. – 479 p. [E-resource]. – Safe Mode Access: <http://www.smartcat.ru/Referat/atyelramnz.shtml>, <http://www.smartcat.ru/Referat/xtiegramkc.shtml>, <http://enbv.narod.ru/text/Econom/ses/index.html>.

20. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 № 436-IV// Офіційний вісник України. – № 11. – 28.03.2003. – Ст. 3, 42. – (Із змін. та допов.).

Gospodarskiy kodeks Ukrayiny. Economic Code of Ukraine on January 16, 2003 № 436-IV // Official Herald of Ukraine. – № 11. – 28.03.2003. – Art. 3, 42.